

KRUSZYWA NATURALNE W UNII EUROPEJSKIEJ – PRODUKCJA W LATACH 1980–2011

Słowa kluczowe

kraje europejskie, kruszywa naturalne, ekonometryczna analiza produkcji

Streszczenie

Celem pracy było zbadanie wielkości produkcji kruszyw naturalnych w krajach Unii Europejskiej na przestrzeni ostatniej dekady. W najnowszej historii rozwoju produkcji kruszyw w krajach europejskich można wyróżnić dwa podstawowe okresy: okres przedkryzysowy do około 2005 roku i okres zaznaczającego się światowego kryzysu finansowo-gospodarczego po roku 2008. Sektor produkcji kruszyw w Europie wytwarza rocznie około 3 mld Mg kruszyw o wartości około 20 mld euro. Zdecydowana większość kruszyw (około 91%) pochodzi ze złóż naturalnych, w tym kruszywa łamane – 50,0%, a kruszywa żwirowo-piaskowe – 41,0%. Na pozostałą część składają się kruszywa pochodzące z recyklingu (około 5%) oraz kruszywa morskie i sztuczne (po około 2%). Przemysł kruszyw w Europie obejmuje około 17 tys. firm pozyskujących kruszywo w około 29 tys. kopalń i odkrywek, zatrudniając bezpośrednio i pośrednio około 280 tys. osób. Przeprowadzona analiza wykazała przede wszystkim, że w Unii Europejskiej oraz w krajach stowarzyszonych z UEPG ilość wytwarzanych kruszyw w poszczególnych krajach wykazuje zmienne tendencje, zarówno wzrostowe jak i spadkowe, a w znacznej grupie krajów pozostaje na mniej więcej stałym poziomie. Obraz ten został jednak zakłócony światowym kryzysem ekonomicznym, w wyniku którego produkcja kruszyw w większości krajów europejskich uległa po 2008 roku zmniejszeniu i niestety, tendencja ta trwa nadal chociaż z różnym natężeniem. Na tym tle Polska wyróżnia się korzystnie z systematycznie rosnącą (do roku 2011) produkcją kruszyw. Średnia europejska produkcja kruszyw na mieszkańca wynosiła w 2011 około 5,8 Mg/osobę i w porównaniu do 2006 roku (7 Mg/mieszkańca) spadła o ponad 17%. W Polsce w latach 2006–2011 produkcja kruszyw wzrosła z około 4,4 Mg/osobę do 9,1 Mg/osobę, a więc o około 107%. Duży wpływ miała na to rekordowa produkcja kruszyw w 2011 roku w ilości 345 mln Mg (wzrost w porównaniu do 2010 r o 36,9%).